

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שְׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵּר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאִי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֻדְשׁ", "תְּקוּנַי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

זֵהָר חֻדְשׁ לְרֵילָה

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֹּדֶשׁ עִם פְּרוּשׁ מִל וְנִחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך כ"ח - חלק כ"א

קונטרס 831

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעייה"ק בית שמש תובב"א

סד) מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב עולם הבא בעולם הזה, ידבק בספר הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד

ובדור הזה מי האיש החפץ חיים אוהב ימים מבלי לבלות יום בלתי קדשה לראות טוב עולם הבא בעולם הזה, ידבק בספר הזהר ובכתבי מרן הרב חיים ויטאל בלבד שנאמרו ברוח הקדש.

(היכל הברכה קומרנה פרשת עקב ז', י"ט)

סה) ספר תקוני זהר מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומד אותו בחדש אלול

ובכו, יהי רצון מלפניך, שיטע אהבתו ותורתו בלבנו ללמד בחבור זה בלב שלם ובחשק רב, כי הוא מטהר הגוף ומקדש הנשמה לכל הלומד בחדש אלול אפלו בגירסא בעלמא באין מבין פרוש אמריו.

(הקדמת ספר כסא מלך על התקונים)

סו) התקונים – סגלתן למתק הדינין

תקוני זהר. נראה לי שנקרא ספר התקונים, כי מדבר בכאן בזה הספר מיחודים וצנורות הספירות, והם נקראים בלשון הקדש הזה תקונים, כמו שאמר (בתקון א') [בהקדמת התקונים] אנת הוא דאפיקת עשר תקונין, וקרינן לון עשר ספירן.

והנה הספירות הם היו נקדות וכו', ורב דברי זה הספר הולך על דרך צרופי השמות ויחודים, והם עצם עולם התקון ממ"ה וב"ן החדש על ידי התיחדם בצנורי הספירות לאסתכלא אנפין באנפין למתק הדינין. **לכן נקרא זה הספר תקונים, כי מדבר ביחודים תקון עולמות,** לברר וללבן הטיב מן הסגים והפסלת על ידי יחודי שמות הקדושים בכלים מכלים שונים לפי הזמן והשעה והעולם אשר הוא מדבר בו הקדוש הזה. מה שאין כן ספר הזהר שרב דבריו סובב על עצמות המדות בדרך חיים ותוכחות

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ויקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזה שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח ניחוח. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) פי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

מוסר, ואינו מדבר מן יחודים זולת במקומות מועטים ובספרי אדרא וספרא דצניעותא.

(הרב רבינו צבי הירש זידיטשוב בריש ספר התקונים שלו)

(טז) תקוני הנפש והגוף

וזאת לפני בישראל, רב בעלי"ם מכבש"י א-ל באחד באלול ראש השנה למאשר באימ"ה רצון קונם, האלילים מתאשרים בפני אשם, כי אתיא למודי"ן מדי שנה ושנה, ב"א על"י מקרא, ב"א על"י משנה, ה"ן סדר למשנה בספר תקונים קנ"ה וצו"ף, תקוני הנפש ותקוני הגוף, לשם גרוסי"ן גומרים הללו מטהרי"ן והללו אושרי"ם כל באיה ל"ו ישובו.

(מתוך הקדמת המגיה לתקוני זהר דפוס בילוגראדו)

(סח) סוד תקוני הזהר שגלה הרבי שמעון בן יוחאי

רבי שמעון בן יוחאי גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשי"ת, וקרא אותם תקוני זהר, מפני שהוא לשון אור, ואו"ר גימטריא ר"ז, והוא האור הגנוז שגנזו הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', שעל ידי זה יהיה ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה יברך אותו השם יתברך שיהיה חטאיכם פשנים הללו, שסדורות ובאות מששת ימי בראשית, ואז כשילג ילבינו.

ולכן נוהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחדש אלול ועשרת ימי תשובה, שאלו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו הלוחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן הכל על ידי תשובה.

(פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מולבלין זכותו יגן עלינו, סימן ח' דף נ"א.)

אָמַר לִיה לְמָה. אָמַר לוֹ, כִּי עַם קָשָׁה עָרַף הוּא וְסָלַחְתָּ. יִשְׂרָאֵל סָרְבָנִים טָרְחָנִים הֵם, כִּינּוּן שְׁחוּטָאִים, יֵשׁ בְּיַד הַמְּלָאָךְ לַעֲשׂוֹת דִּין וְלֹא לַעֲשׂוֹת סְלִיחָה וּמְחִילָה, אָבָל אַתָּה רַחוּם וְחַנוּן, הַיְכוּלֵת וְהַפֶּחַח בָּךְ, וְרַחֲמֶיךָ רַבִּים, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וְלַחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלַתְנוּ. מַה שְּׂאִין וְנַחֲלַתְנוּ, מַה שְּׂאִין רְשׁוֹת לְשׁוּם מְלָאָךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַחֲמֵנוּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲצֵל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, זֶהוּ שְׂכָתוֹב (שיר ה) פִּתְחֵי לִי - פִּתַח שֶׁל תְּשׁוּבָה, לְמַעַן תִּזְכֶּי לְכָל טוֹב שְׁבַעוּלָם. שְׂרָאִשִׁי נִמְלָא טַל - זֶהוּ רֹאשׁ הָעוֹלָם. קְנוּצוֹתֵי רְסִיִּסֵי לִילָה - זֶהוּ קֶצֶה הָעוֹלָם. כְּלוּמַר, רֹאשׁ הָעוֹלָם וְקֶצֶהוּ מְלֵאֲתֵי כָּל טוֹב בְּשִׁבְלֶיךָ, וְלֹא פִּתְחַת לִי בְּאוֹתוֹ זְמַן. וְלֹא אַחֲרֵי מִכְּזָן, כְּשֶׁהֲצִיק לָהּ, מַה כְּתוּב? (סו) קִמְתִּי אֲנִי לְפִתַח לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֶמֶק עָבַר נִפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ.

דָּבַר אַחֲרַי, קִמְתִּי אֲנִי לְפִתַח לְדוּדֵי, זֶה הֵיא הַנְּשָׁמָה הַגּוּף, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשָׁמָה בַּגּוּף, אֵינָם רוֹצִים לְהַעִיר דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה. אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, בְּשַׁעַה שֶׁהַנְּשָׁמָה רוֹצֶה לְצֵאת מִן הַגּוּף, מִתְחַרְטֶת לְמָה לֹא שָׁבָה בְּתִשׁוּבָה עַד שִׁיִּצְאָה מִן הַגּוּף, וְנִשְׁאַר הַגּוּף כְּכֹלֵי אֵינִי חֶפְצֵי בּוֹ.

אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, כָּל שְׂבַעַת הַיָּמִים נִפְשׁוּ מִתְּאֲבָלֶת עָלָיו וְאוֹמְרִת, קִמְתִּי אֲנִי לְפִתַח לְדוּדֵי. תִּדַע לָךְ, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשָׁמָה בַּגּוּף וְהַגּוּף עוֹמֵד בְּכַח, הֵיא תְּשׁוּבָה מְעֻלָּה, וְלֹא בְּשַׁעַה שְׂאִינוּ יְכוּלֵי כְּמוֹ שְׂאֵמַר רַבִּי פְּנַחֵס, מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה? לְאָדָם הָעוֹמֵד עַל שְׁלַחְנוֹ וְהֵיא רָעַב וְתֹאֵב לְאָכֹל, וּבְעוֹד שֶׁהֵיא אוֹכֵל, עֲמַד עָנִי עַל הַפֶּתַח. שְׂאֵל מִמֶּנּוּ לְהֵאֲכִילוֹ, וְלֹא

אָמַר לִיה לְמָה. אָמַר לִיה כִּי עַם קָשָׁה עָרַף הוּא וְסָלַחְתָּ. יִשְׂרָאֵל סָרְבָנִין טָרְחָנִין הֵם, כִּינּוּן שְׁחוּטָאִים יֵשׁ בְּיַד הַמְּלָאָךְ לַעֲשׂוֹת דִּין, וְלֹא לַעֲשׂוֹת סְלִיחָה וּמְחִילָה. אָבָל אַתָּה רַחוּם וְחַנוּן, הַיְכוּלֵת וְהַפֶּחַח בָּךְ, וְרַחֲמֶיךָ רַבִּים, וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וְלַחַטָּאתֵנוּ וְנַחֲלַתְנוּ. מַה שְּׂאִין רְשׁוֹת לְשׁוּם מְלָאָךְ לַעֲשׂוֹת כֵּן.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, רַחֲמֵנוּתוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֲצֵל כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, הֵדָא הוּא דְכְּתִיב, (ש"ה ש ה ב) פִּתְחֵי לִי, פִּתַח שֶׁל תְּשׁוּבָה, לְמַעַן תִּזְכֶּי לְכָל טוֹב שְׁבַעוּלָם. שְׂרָאִשִׁי נִמְלָא טַל, זֶהוּ רֹאשׁ הָעוֹלָם. קְנוּצוֹתֵי רְסִיִּסֵי לִילָה, זֶהוּ קֶצֶה הָעוֹלָם. כְּלוּמַר, רֹאשׁ הָעוֹלָם וְקֶצֶהוּ מְלֵאֲתֵי כָּל טוֹב בְּשִׁבְלֶיךָ, וְלֹא פִּתְחַת לִי בְּאוֹתוֹ זְמַן. וְלֹא אַחֲרֵי כֵּן כְּשֶׁהֲצִיק לָהּ מַה כְּתִיב, (סו) קִמְתִּי אֲנִי לְפִתַח לְדוּדֵי וְדוּדֵי חֶמֶק עָבַר נִפְשִׁי יִצְאָה בְּדַבְּרוֹ.

דָּבַר אַחֲרַי, קִמְתִּי אֲנִי לְפִתַח לְדוּדֵי, זֶה הֵיא הַנְּשָׁמָה אֲצֵל הַגּוּף, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשָׁמָה בַּגּוּף, אֵינָם רוֹצִים לְהַעִיר דְּרָכֵי הַתְּשׁוּבָה. אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, בְּשַׁעַה שֶׁהַנְּשָׁמָה רוֹצֶה לְצֵאת מִן הַגּוּף, מִתְחַרְטֶת לְמָה לֹא שָׁבָה בְּתִשׁוּבָה עַד שִׁיִּצְאָה מִן הַגּוּף, וְנִשְׁאַר הַגּוּף כְּכֹלֵי אֵינִי חֶפְצֵי בּוֹ.

אָמַר רַבִּי פְּנַחֵס, כָּל שְׂבַעַת הַיָּמִים נִפְשׁוּ מִתְּאֲבָלֶת עָלָיו וְאוֹמְרִת, קִמְתִּי אֲנִי לְפִתַח לְדוּדֵי. תִּדַע לָךְ, בְּעוֹד שֶׁהַנְּשָׁמָה בַּגּוּף, וְהַגּוּף עוֹמֵד בְּכַח, הֵיא תְּשׁוּבָה מְעֻלָּיִתָא, וְלֹא בְּשַׁעַתָּה דְּלֹא יְכוּלֵי.

כְּדָאֵמַר רַבִּי פְּנַחֵס, מִשָּׁל לְמָה הַדְּבָר דּוּמָה, לְאָדָם הָעוֹמֵד עַל שְׁוֹלְחָנוּ, וְהֵיא רָעַב וְתֹאֵב לְאָכֹל, וּבְעוֹד שֶׁהֵיא אוֹכֵל, עֲמַד עָנִי

החזיר לו פנים. הלך אותו העני בפחי נפש.

לאחר שעה הגישו עוד לפניו לאכל, היה בטנו מלא מכל. כיון שראה שאינו יכול לאכל עוד, אמר: תנו לו לזה העני. היה חכם אחד עומד עליו, אמר לו: שוטה, אלו יכלת לאכל לא נתת לו, עתה שאין בך כח לאכל יותר, אתה נותנו לעני?!

כך הוא האדם בעולם הזה - הולך בהבליו רעב לאכל ולהרויח ממון. בא העני, שהוא היצר הטוב, ושאל ממנו בבקשה שיחזור בתשובה ולעסוק בתורה, ואינו רוצה, מפני שהוא רעב יותר להרויח ממון.

לאחר זמן תופסים אותו בקולר. פשרואה שאינו יכול להרויח יותר, אומר אחר בתשובה, שמא יתנו לו שעה לכך או שמא לא יתנו לו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: שוטה, עכשו שאינך יכול עוד להרויח יותר אתה אומר אחר בתשובה?! שאלו היית יכול להרויח עוד, לא היית חוזר בתשובה. בעודו כך יצאת נשמתו.

ואמר רבי זריקא, הגדול שמן החברים היה אלישע בן אבויה, ולא נתנו לו רשות לחזר בתשובה. ישיצא הקול שהוא ואמר: בשעה שהיית מת, כל הדרכים והשבילים למעלה ומלמטה יסתמו מאתו האיש שלא יבא לעולם הבא. אמר רבי יהושע בן לוי, למה לנו כל זה? (קהלת יב, א) וזכר את בוראיך כו' עד אשר לא יבאו ימי הרעה.

וישמע אברם פי נשבה אחיו. רבי אבא פתח, כנגד יצר הרע כמו שזכר למעלה. הרי שנינו, כיון שנפרד יצר הרע מן הגוף של הצדיק, לאיזה מקום

על הפתח, שאל ממנו להאכילו, ולא החזיר לו פנים, הלך אותו העני בפחי נפש.

לאחר שעה, הגישו עוד לפניו לאכול, היה בטנו מלא מכל, כיון שראה שאינו יכול לאכול עוד, אמר תנו לו לזה העני. היה חכם אחד עומד עליו, אמר ליה, שוטה, אלו יכילת לאכול לא נתת לו, עתה שאין בך כח לאכול יותר אתה נותנו לעני.

כך הוא האדם בעולם הזה, הולך בהבליו רעב לאכול ולהרויח ממון, בא העני שהוא היצר הטוב, ושאל ממנו בבקשה שיחזור בתשובה ולעסוק בתורה, ואינו מחזיר לו פנים, מפני שהוא רעב יותר להרויח ממון.

לאחר זמן תופסין אותו בקולר, פשרואה שאינו יכול להרויח יותר, אומר אחר בתשובה. שמא יתנו לו שעה לכך, או שמא לא יתנו לו. אמר ליה הקדוש ברוך הוא, שוטה עכשיו שאינך יכול עוד להרויח יותר את אומר אחר בתשובה, דאלו היית יכול להרויח עוד לא היית חוזר בתשובה, בעודו כך יצאת נשמתו.

ואמר רבי זריקא, רב דמן חברייה אלישע בן אבויה הוה, ולא יתבו ליה רשותא למהדר בתשובה, דנפקא ההוא קלא, ואמר בשעתא דהוה מת, כל אורחין ושבילין מלעילא ומלרע יסתמו ממהו גברא, דלא ייתי לעלמא דאתי. אמר רבי יהושע בן לוי, למה לן כולי האי, (קהלת יב א) וזכר את בוראיך וגו' עד אשר לא יבואו ימי הרעה.

וישמע אברם פי נשבה אחיו. רבי אבא פתח, כנגד יצר הרע כדאיתא לעיל. הא תנינן, כיון שנפרד יצר הרע מן הגוף של צדיק לאיזה מקום

הולך? למקום הרשעים, שלא יקטרגו עמו.

מה משמיע? שפכתוב (שם יג) ולוט ישב בערי הפקר ויאהל עד סדם ואנשי סדם רעים וחסאים וגו'. למקום רשעים וחסאים, שם שם אהלה לשבת. יצר הרע שם מהו עושה? חוטא עמם ומחטיא, עד שנשבה בעונותיו ונלכד.

ונשמת הצדיק מה היא עושה? וישמע אבנם - זו היא הנשמה. כי נשבה אחיו - זה יצר הרע. וירק את חניכיו לילדי ביתו - אלו הם הצדיקים המחונכים במצוות ובדרך הטוב. כמו שאמר רבי אבהו, פיון שרואה הצדיק שהרשע נעזב ונלכד בעונותיו, הולך לאחו בו, ויחזור בתשובה, ומקרבו ומלמדו תורה. זהו שכתוב וירדה עד דן, עד עקר דינו ורדה להצילו מדינה של גיהנם.

וכן הוא דרך הצדיקים, לרדה אחרי הרשעים כדי להחזירם למוטב. מה פתוב בהם? (שם יד) ויחלק עליהם לילה וגו'. וזהו נשמת הצדיקים, שמנסרים ומבקשים להם, כדי שלא ילכו בדרך רשעתם. הוא ועבדיו ויפם - הנשמה והצדיקים רודפים אחריהם, ומוכיחים להם, ומנסרים להם.

וירדפם עד חובה - מודיעים להם רעתם, ורודפים אחריהם, עד שמגלים להם רעתם ורשעתם, למען יבושו ממצעשיהם. וזהו וירדפם עד חובה. הנשמה עושה פך, ומודיעה להם דרכם הרעה, וזהו עד חובה. והאף הם הולכים? לשמאל ולא לימין.

מה פתוב אחרי כן? (שם) וישב את כל הרכש וגם את לוט. אמר רבי אבהו, בעל פרחם הם חוזרים בתשובה, שפכתוב וגם את לוט

הולך, למקום הרשעים, שלא יקטרגו עמו. מאי משמע. דכתיב ולוט ישב בערי הפקר ויאהל עד סדם ואנשי סדם רעים וחסאים וגו', למקום רשעים וחסאים, שם שם אהלה לשבת. יצר הרע שם מהו עושה, חוטא עמם, ומחטיא, עד שנשבה בעונותיו ונלכד.

ונשמת הצדיק מה הוא עושה. וישמע אבנם זו היא הנשמה, פי נשבה אחיו, זה יצר הרע. וירק את חניכיו לילדי ביתו, אלו הם הצדיקים המחונכים במצוות, ובדרך הטוב, פדקאמר רבי אבהו, פיון שרואה הצדיק דהרשע נעזב ונלכד בעונותיו, הולך לאחוז בו, ויחזור בתשובה, ומקרבו ומלמדו תורה. הדא הוא דכתיב, וירדה עד דן, עד עיקר דינו ורדה להצילו מדינה של גיהנם.

וכן הוא דרך הצדיקים, לרדה אחרי הרשעים כדי להחזירם למוטב. מה פתיב בהו. ויחלק עליהם לילה וגו'. וזהו נשמת הצדיקים, שמנסרים ומבקשים להם, כדי שלא ילכו בדרך רשעתם. הוא ועבדיו ויפם, הנשמה והצדיקים רודפים אחריהם, ומוכיחין להם, ומנסרים להם.

וירדפם עד חובה, מודיעים להם רעתם, ורודפים אחריהם, עד שמגלים להם רעתם ורשעתם, למען יבושו ממצעשיהם. וזהו וירדפם עד חובה. הנשמה עושה פך, ומודיעה להם דרכם הרעה, וזהו עד חובה. והאף הם הולכים, לשמאל ולא לימין.

מה פתיב אחרי כן. וישב את כל הרכש וגם את לוט. אמר רבי אבהו, בעל פרחם הם חוזרים בתשובה. דכתיב וגם את לוט אחיו ורכושו השיב. ואפילו יצר הרע, בעל פרחו

שב בתשובה. ואמר רבי אבהו, בא וראה כמה שכרו של אדם העושה לאחרים לחזור בתשובה. מנא לן, ממה דכתיב אתריו, ומלפי צדק מלך שלם.

האני רבי חייא רבה, בשעה שנשמת הצדיק, המחזיר בתשובה לאחרים, יוצאה מן הגוף, מיכאל השר הגדול המקריב נפשות הצדיקים לפני בוראו, הוא יוצא ומקדים שלום לנשמתו של אותו צדיק, שנאמר ומלפי צדק, זהו מיכאל ראש שומרי שערי צדק. מלך שלם, זו ירושלים של מעלה. הוציא לחם ויין, שמקדים ויוצא לקראתו, ואומר לו שלום בואך.

אמר רבי חייא, מכאן למדנו, כל המקדים ויוצא לקראת הבא מן הדרך, ונותן לו שלום, מעלה עליו הפתוב כאלו אכילה ושתיה הוא נותן לו. מנא לן, מהאי קרא, דכתיב (דברים כג ה) על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים. וכי צריכין ישראל ללחם ולמים, והלא המן יורד להם, שהיה טב ושפיר מכל אכילה שבעולם.

אלא מפני שלא באו להקדים להם שלום, העלה עליהם הפתוב כאלו חסרו מחיתתם. וכל המקדים שלום לחבירו, ויוצא לו לדרך, מעלה עליו הפתוב, כאלו נותן לו לאכול ולשתות. וכן אמר רבי חייא רבה, מיכאל וגבריאל ומלאכי השרת השומרים שערי צדק, יוצאין לקראתו ומקדימין לו שלום.

והוא כהן לאל עליון, דתאני רב יוסף, כשם שפהן גדול למטה, כן מיכאל השר הגדול הוא כהן למעלה, והוא מקדים ומברך לנשמה קודם, ואחר כן מברך להקדוש ברוך

אחיו ורכושו השיב. ואפלו יצר הרע בעל כרחו שב בתשובה. ואמר רבי אבהו, בא וראה כמה שכרו של אדם העושה לאחרים לחזור בתשובה. מנין לנו? ממה שכתוב אתריו, ומלפי צדק מלך שלם.

שנה רבי חייא רבה, בשעה שנשמת הצדיק, המחזיר בתשובה לאחרים, יוצאה מן הגוף, מיכאל השר הגדול המקריב נפשות הצדיקים לפני בוראו, הוא יוצא ומקדים שלום לנשמתו של אותו צדיק, שנאמר ומלפי צדק. זהו מיכאל ראש שומרי שערי צדק. מלך שלם - זו ירושלים של מעלה. הוציא לחם ויין - שמקדים ויוצא לקראתו, ואומר לו שלום בואך. אמר רבי חייא, מכאן למדנו, כל המקדים ויוצא לקראת הבא מן הדרך ונותן לו שלום, מעלה עליו הפתוב כאלו אכילה ושתיה הוא נותן לו. מנין לנו? מהפסוק הזה, שכתוב (דברים כג ה) על דבר אשר לא קדמו אתכם בלחם ובמים. וכי צריכין ישראל ללחם ולמים, והלא המן יורד להם, שהיה טוב

ויפה מכל אכילה שבעולם? אלא מפני שלא באו להקדים להם שלום, העלה עליהם הפתוב כאלו חסרו מחיתתם. וכל המקדים שלום לחבירו ויוצא לו לדרך, מעלה עליו הפתוב כאלו נותן לו לאכול ולשתות. וכן אמר רבי חייא רבה, מיכאל וגבריאל ומלאכי השרת השומרים שערי צדק, יוצאים לקראתו ומקדימין לו שלום.

והוא כהן לאל עליון - ששנה רב יוסף, כשם שפהן גדול למטה, כן מיכאל השר הגדול הוא כהן למעלה, והוא מקדים ומברך לנשמה קדם, ואחר כן מברך

לקדוש ברוך הוא. ואלמלא מקרא כתוב, אי אפשר לאמרו, שנאמר (בראשית יד) ויברכהו ויאמר ברוך אברהם לאל עליון קנה שמים וארץ. אשריך שזכית לכה, ואחר כך וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך, אלו הרשעים שזכיתם בתשובה, ועשית את נשמתם.

ויתן לו מעשר מכל (סו), אמר רבי יצחק, הפסוק הזה לא ידענו מי נתן מעשר למי. אלא הקדוש ברוך הוא נתן לו מעשר. נוטל אות אחת מתחת פסא הכבוד, ונותן אותה עטרה על הנשמה, שהוא אברהם. ואיזו היא אות אחת? אות ה', כֹּאֲשֶׁר נִבְרָא הָעוֹלָם בַּה', לְהִיּוֹת צְרוּרָה בְּצִוּוֹר הַחַיִּים, וְנִשְׁלַמְתָּ בְּהַשְׁלֵמְתוֹ. זהו שכתוב (שם יז) ולא יקרא עוד את שמך אברהם והיה שמך אברהם, וזהו המעשר שנתן לו הקדוש ברוך הוא.

אמר רבי יהודה, מהו מכל? הוא שכינתו של מקום, שהרי שנינו, אמר רבי ברכיה, מהו שכתוב (בראשית כד) וה' ברח את אברהם בכל? שהשרה שכינתו עמו.

אמר רב חסדא, אין הקדוש ברוך הוא עושה משפט ברשעים בעולם הבא, עד שנמלך בנשמתם של צדיקים, שנאמר (איוב ד) מנשמת אלוה יאבדו. וכשהם אוכדים, אין אלוה מואתו הדין, שהנשמה דנה לרשעים.

והאנא, ערסיא"ל שרו של גיהנם, נשמת הצדיקים שלא יתפללו על הרשעים לפני הקדוש ברוך הוא, ושיתנם ברשותו להורידם לבאר שחת, זהו שכתוב (בראשית יד) ויאמר מלך סדם אל אברהם תן לי הנפש. מלך סדם זהו שרו של גיהנם, העומד על הרשעים, והוא מלך סדם.

הוא. ואלמלא מקרא כתוב אי אפשר לאמרו, שנאמר ויברכהו ויאמר ברוך אברהם לאל עליון קנה שמים וארץ. אשריך שזכית לכה, ואחר כך וברוך אל עליון אשר מגן צריך בידך, אלו הרשעים שזכיתם בתשובה, ועשית את נשמתם.

ויתן לו מעשר מכל, אמר רבי יצחק, האי קרא לא ידענו, מי נתן מעשר למי. אלא הקדוש ברוך הוא נתן לו מעשר. נוטל אות אחת מתחת פסא הכבוד, ונותן אותה עטרה על הנשמה, שהוא אברהם. ואיזו היא אות אחת. אות ה'. כֹּאֲשֶׁר נִבְרָא הָעוֹלָם בַּה', לְהִיּוֹת צְרוּרָה בְּצִוּוֹר הַחַיִּים, וְנִשְׁלַמְתָּ בְּהַשְׁלֵמְתוֹ. הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית יז ה) וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת שְׁמִי אֲבָרָם וְהָיָה שְׁמִי אֲבָרָהּ, וְזֶהוּ הַמַּעַשֵׁר שֶׁנָּתַן לוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא.

אמר רבי יהודה, מהו מכל, הוא שכינתו של מקום, דהא תנינן, אמר רבי ברכיה, מאי דכתיב וה' ברח את אברהם בכל, שהשרה שכינתו עמו.

אמר רב חסדא, אין הקדוש ברוך הוא עושה משפט ברשעים בעולם הבא, עד שנמלך בנשמתן של צדיקים, שנאמר (איוב ד ט) מנשמת אלוה יאבדו. וכשהן אוכדין, אין אוכדין אלא מאתו הדין, שהנשמה דנה לרשעים.

והאנא, ערסיא"ל שרו של גיהנם, נשמת הצדיקים שלא יתפללו על הרשעים לפני הקדוש ברוך הוא, ושיתנם ברשותו להורידם לבאר שחת, הֲדָא הוּא דְכְּתִיב, וְיֹאמֵר מֶלֶךְ סְדֹם אֶל אֲבָרָם תֵּן לִי הַנֶּפֶשׁ. מֶלֶךְ סְדֹם זֶהוּ שְׂרוּ שֶׁל גֵּיהֵנִם, הָעוֹמֵד עַל הָרָשָׁעִים, וְהוּא מֶלֶךְ סְדֹם.

וְמָה אָמַר לְנִשְׁמָה שֶׁהוּא אַבְרָם? תָּן לִי הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהִיא הַחַטָּאת, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר (יחזקאל יח) הַנֶּפֶשׁ הַחַטָּאת הִיא תָמוּת. כְּלוּמַר, תָּן לִי אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא מִתְאַוֶּה בַּחַטָּאוֹת, כְּדִי שִׁתְּהָא נְדוּנִית כְּפִי רִשְׁעֵתָהּ, וְלֹא תִקְחֶנָּה בְּתַחֲנוּנַיִךְ. וְהִרְכַּשׁ קַח לָךְ - אוֹתָם אֲשֶׁר שָׁבוּ בַתְּשׁוּבָה בְּנַפְשׁוֹתָם מִדְּרָכָם הַרְעָה, קַח לָךְ, וְהִצִּילֶם מִדְּיָנָה שֶׁל גֵּיהֶנֶם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הַנִּשְׁמָה מָה הִיא אוֹמֶרֶת? וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סֹדִם הִרְמַתִּי יָדִי אֶל ה' אֵל עֲלִיּוֹן, בְּשִׁבוּעָה, שֶׁלֹּא אֶתְפַּלֵּל וְלֹא אֶקַּח לְאוֹתָם הַרְשָׁעִים, שֶׁהִיטִי מִכְרִיז לְפָנֶיהֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וְהוֹכַחְתִּים לְחֹזֶר בַּתְּשׁוּבָה, וּפְרַשְׁתִּי לָהֶם כֹּל מִשְׁפָּטֵי גֵיהֶנֶם, וְלֹא שָׁמְעוּ לִי. אִם אֶקַּח מִכֹּל אֲשֶׁר לָךְ - שְׁלֹךְ הֵם, וּבְרִשׁוֹתְךָ הֵם.

שָׁאמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, פַּעַם אֶחָת הִיטִי רוּאָה וְנִקְלַעְתִּי סִמוּף לְשַׁעַר הַגֵּיהֶנֶם, וְשָׁמַעְתִּי קוֹל הַרְשָׁעִים, שֶׁהִיוּ נִטְרָדִים בְּגֵיהֶנֶם בְּדִין הַגְּדוֹל שֶׁדָּנִים אֶת הַרְשָׁעִים לְעוֹלָם הַבָּא, וְהִיוּ אוֹמְרִים: הַפְּתַח שֶׁל הַפֶּסֶק שְׁלָנוּ שָׁמְעָנוּ, וְלֹא הִרְפַּנוּ אֲזַנֵּינוּ. אוֹי לָנוּ שֶׁדָּבַר הַצַּדִּיקִים לֹא עֲשִׂינוּ.

בְּכִתְּוֵי שְׁמַעְתִּי הַקּוֹל הַהוּא שָׁאוּמַר: בֶּן לׁוֹי, בֶּן לׁוֹי, עֲלֵה עֲלִיתְךָ וּסְתַם פִּיךָ, אִין לָךְ רְשׁוֹת לְהַתְּפַלֵּל עֲלֵיהֶם, וְאַתָּה וְהַחֲבָרִים כְּתוּב בְּכֶם (מלאכי א) וְעִסְוֹתָם רִשְׁעִים כִּי יְהִיו אִפְרַ תַּחַת כְּפוֹת רַגְלֵיכֶם.

וְאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, שְׁבַעָה מְדוֹרוֹת יֵשׁ בְּגֵיהֶנֶם בְּאֲשֶׁר נְדוּנִין הַרְשָׁעִים לְעַתִּיד לְבֹא. וְשְׁבַעָה פְתָחִים יֵשׁ בְּגֵיהֶנֶם כְּנֶגֶד שְׁבַעָה פְתָחִים שֶׁיֵּשׁ לְנִשְׁמָתוֹ הַצַּדִּיקִים לְהַפְּגִס בְּהֵם. כְּנֶגֶד יֵשׁ לְנִפְשׁ

וְמָה אָמַר לְנִשְׁמָה שֶׁהוּא אַבְרָם, תָּן לִי הַנֶּפֶשׁ, שֶׁהִיא הַחַטָּאת, כְּמָה דְאַתָּ אָמַר (יחזקאל יח) הַנֶּפֶשׁ הַחַטָּאת הִיא תָמוּת. כְּלוּמַר תָּן לִי אוֹתָהּ הַנֶּפֶשׁ שֶׁהִיא מִתְאַוֶּה בַּחַטָּאוֹת, כְּדִי שִׁתְּהָא נְדוּנִית כְּפִי רִשְׁעֵתָהּ, וְלֹא תִקְחֶנָּה בְּתַחֲנוּנַיִךְ. וְהִרְכַּשׁ קַח לָךְ, אוֹתָם אֲשֶׁר שָׁבוּ בַתְּשׁוּבָה בְּנַפְשׁוֹתָם מִדְּרָכָם הַרְעָה, קַח לָךְ, וְהִצִּילֶם מִדְּיָנָה שֶׁל גֵּיהֶנֶם.

אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, בְּאוֹתָהּ שָׁעָה הַנִּשְׁמָה מָה הִיא אוֹמֶרֶת, וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל מֶלֶךְ סֹדִם הִרְמַתִּי יָדִי אֶל ה' אֵל עֲלִיּוֹן, בְּשִׁבוּעָה, שֶׁלֹּא אֶתְפַּלֵּל וְלֹא אֶקַּח לְאוֹתָם הַרְשָׁעִים, שֶׁהִיטִי מִכְרִיז לְפָנֶיהֶם בְּאוֹתוֹ עוֹלָם, וְהוֹכַחְתִּים לְחֹזֶר בַּתְּשׁוּבָה, וּפְרַשְׁתִּי לָהֶם כֹּל מִשְׁפָּטֵי גֵיהֶנֶם, וְלֹא שָׁמְעוּ לִי. אִם אֶקַּח מִכֹּל אֲשֶׁר לָךְ, שְׁלֹךְ הֵם, וּבְרִשׁוֹתְךָ הֵם.

הָאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, זְמַנָּא חֲדָא חֲזִי הוּיָת וְעַרְעִית סִמוּף לְתַרְעָא דְגֵיהֶנֶם, וְשָׁמַעִית קַל חֲיִיבִיא, דְהוּו טְרִידִין בְּגֵיהֶנֶם בְּדִינָא רַבָּא, דְדִינִין לְחִיבִיא בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְהוּו אִמְרִין, פּוֹתְקָנָא סִיפְפָנָא, שְׁמַעְנָא, וְלֹא אִרְיָכְנָא אוּדְנָנָא, וּוִי לָן, מִילְתָּא דְצַדִּיקָיָא לֹא עֲבָדְנָא. בְּבִינָא, שְׁמַעִית הַהוּא קִלָּא דְאַמַר, בַּר לִיּוּאִי בַר לִיּוּאִי, סַק סִיקְתְּךָ וּסְתוּם פּוּמְךָ, לִית לָךְ רְשׁוּתָא לְצַלָּאָה עֲלוּהִי, וְאַתָּ וְחֲבַרְיָא כְּתִיב בְּכוֹ (מלכים ג כא) וְעִסְוֹתָם רִשְׁעִים כִּי יְהִיו אִפְרַ תַּחַת כְּפוֹת רַגְלֵיכֶם.

וְאָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לׁוֹי, שְׁבַעָה מְדוֹרוֹת יֵשׁ בְּגֵיהֶנֶם, בְּאֲשֶׁר נְדוּנִין הַרְשָׁעִים לְעַתִּיד לְבֹא. וְשְׁבַעָה פְתָחִים יֵשׁ בְּגֵיהֶנֶם, כְּנֶגֶד שְׁבַעָה פְתָחִים שֶׁיֵּשׁ לְנִשְׁמָתוֹ הַצַּדִּיקִים לְהַפְּגִס בְּהֵם. מִכְּנֶגֶד יֵשׁ לְנִפְשׁ הַרְשָׁעִים שְׁבַעָה פְתָחִים (ד) לְהַפְּגִס בְּהֵם בְּגֵיהֶנֶם, וְאַלוּ הֵן: אוּפְל,

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקי ואלוקי אבותי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלוקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלוקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתי פסיה לא ימוש מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלא אלוקה, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלא רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכוונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה גדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' קב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמנ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמנ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶנְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעָלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמנ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבַּחְתָּא וְנַחְמְתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי בְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרֵי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיְשׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֶׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמנ)

הַשְּׁכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמֵיָא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמַּלְכִים בְּרַחֲמָיו יִרְחֵם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוּל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמַּלְכִים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירֵהוּ בְּצַל כַּנְפָּיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחַזוּת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידֵהוּ. וּמִנְחַל עֲדָנָיו יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיְלֻוּהּ אֵלָיו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוּא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחֵמִים וְהַסְלִיחוּת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׁכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מַעֲשֵׂיהָ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוּל וַיִּרְחֵם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגַן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמֵיָא וְאַרְעָא. הַמְלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוּל עָלֶיהָ. וַיְלֻוּהּ אֵלֶיהָ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוּא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחֵמִים וְהַסְלִיחוּת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתבי, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתבי, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכיותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתבי, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכיד הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתבי, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתבי, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכיותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתבי, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

